

ASIA Verotoimiston virhe ennakonpidätysprosentin laskemisessa

KANTELU

Kantelija on arvostellut oikeuskanslerille 25.6.2012 osoittamassaan kirjoituksessa Etelä-Savon verotoimiston menettelyä ennakonpidätysprosenttinsa laskemisessa. Pidätysprosentti laskettiin virheellisesti, minkä vuoksi kantelijalle määrättiin lisävero vuoden 2011 eläketuloista. Kantelija pyytää oikeuskansleria selvittämään tapauksen ja ohjaamaan veroviranomaista perumaan tekemänsä jälkiveropäätöksen.

SELVITYS

Etelä-Savon verotoimiston selvitys on annettu 17.10.2012.

VASTINE

Vastinetta ei ole annettu.

RATKAISU

Etelä-Savon verotoimisto toteaa selvityksessään, että verotoimistossa on asiakaspalvelutilanteessa ja laskennan tekemisvaiheessa tapahtunut muutoslaskennassa virhe, jonka johdosta eläkkeille on tullut liian alhainen ennakonpidätysprosentti. Virheelliset määrät on ilmoitettu eläkelaitokselle, joka on pidättänyt veron eläkkeistä näiden virheellisten prosenttien mukaan. Verotoimisto pahoittelee virhettään.

Verotoimisto toteaa kuitenkin, että kantelijalta kannettava veron määrä vuodelta 2011 on oikein ja lainmukainen, eikä siinä ole tapahtunut virhettä. Asiassa ei kuitenkaan ole toteutunut ennakkoperinnän ja lopullisen verotuksen vastaavuuden tavoite. Verotoimiston selvityksessä todetaan lisäksi, että verotusmenettelylain mukaan verovelvollisella on oikeus hakea muutosta toimitettuun verotukseen.

Arviointi

Perustuslain 108 §:n 1 momentin mukaan oikeuskanslerin tulee muun muassa valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Oikeuskansleri ei kuitenkaan voi muuttaa tai kumota viranomaisten tekemiä päätöksiä.

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti. Pykälän 2 momentin mukaan oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla. Hallintolain (434/2003) tarkoituksena on toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa sekä oikeusturvaa hallintoasioissa. Lain tarkoituksena on myös edistää hallinnon palvelujen laatua ja tuloksellisuutta.

Veroviranomaisen antamaan neuvontaan sovelletaan hallintolain neuvontaa koskevia säännöksiä. Lain 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin.

Perustuslain säännösten ja hallintolain ilmaisemien hyvän hallinnon perusteiden lisäksi vero toimiston ja sen virkamiesten menettelyä on arvioitava muun muassa valtion virkamieslain (750/1994) perusteella. Lain 2 §:n mukaan sen tavoitteena on turvata valtion tehtävien hoitaminen tuloksellisesti, tarkoituksenmukaisesti ja oikeusturvavaatimukset täyttäen. Lain 14 §:n 1 momentin mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Säännös pitää sisällään vaatimuksen virkamiehen hyvästä ja huolellisesta toiminnasta. Viranomaisen velvollisuutena on järjestää toimintansa niin, että se täyttää edellä mainittujen säännösten asettamat vaatimukset.

Verotoimiston selvityksessä todetaan, että veroviranomaisen toiminnan peruseriaatteena ja lähtökohtana verojen määräämisessä on saada jo verovuoden aikana verotuksen perusteeksi riittävät ja oikeat tiedot, jotta ennakkoperintämenettelyin kannettava vero mahdollisimman tarkoin vastaisi lopullisen verotuksen toimittamisvaiheessa määrättävää ja maksuun pantavaa veroa.

Kantelijan olisi tullut voida luottaa verohallinnosta saamansa tiedon oikeellisuuteen. Verotusmenettelyä koskevien säännösten mukaan kuitenkin lopullisenkin verotuspäätöksen oikaisu voi tapahtua verovelvollisen vahingoksi joko vuoden tai kahden vuoden sisällä verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta, vaikka oikaisu tapahtuisi veroviranomaisen kirjoitusvirheen, laskuvirheen tai muun niihin verrattavan erehdyksen vuoksi (laki verotusmenettelystä 56 §). Kantelukirjoituksessa tarkoitettussa tapauksessa ei ole kyse kuitenkaan tällaisesta verotuspäätöksessä olevasta virheestä. Kuten verotoimisto on selvityksessään todennut, verotuspäätöksessä ei ole ollut virhettä, vaan virheellisyys on tapahtunut verokortin ennakonpidätysprosenttia laskettaessa.

Katson, että perustuslaissa taattu oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja hallintolain 7 §:n vaatimus siitä, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita, eivät ole toteutuneet kantelijan esille tuomassa tapauksessa laissa edellytetyllä tavalla. Ennakonpidätysprosenttia ei ole laskettu riittävän huolellisesti.

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kiinnitän Etelä-Savon verotoimiston huomiota edellä mainittujen hyvän hallinnon vaatimusten noudattamiseen. Huomioon ottaen sen, että selvityksen mukaan Etelä-Savon verotoimisto on ryhtynyt tapauksen johdosta toimenpiteisiin ja asiakaspalvelusta vastaavia henkilöitä on ohjattu huolehtimaan siitä, että ennakonpidätyksen muutoslaskennassa toimitaan huolellisesti ja tarkoin, kantelu ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
POSTIOSOITE PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi